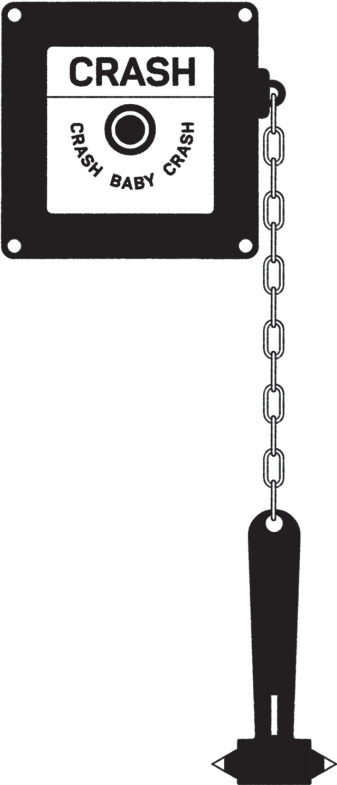

CHRIS VAN CAMP

CRASH BABY CRASH

Dabrowski's intense trip
naar je betere ik

Manteau

*Soms, wanneer ik je zie vechten om niet uiteen te vallen,
verstoken van de zin van zoveel emotionele turbulentie,
badend in existentieel leed,
dan kan ik niet anders dan je liefdevol toefluisteren:
Crash baby crash.*

*Ik ben bij je in die regen van duizend scherven.
Ik ken het oog van de orkaan.
Deel mijn vertrouwen
dat je straks op eigen kracht
weer tevoorschijn komt uit die gruzelementen.
Nog waarachtiger, nog dichter
bij de mens die je altijd al wou zijn.*

*Geniet na de zoveelste storm
intens van je vermogen
om uit je oude huid te kruipen.
Ben je daarna voor immer op het droge?
Nee, gelukkig niet.*

*Het droge is ook maar
een overroepen woestijn
dat kan nooit jouw potgrond zijn.*

EEN

STEIGEREN VOOR DE START

—

Dit is een boek over autonomie, over non-conformisme, over de moed hebben om je eigen weg te gaan. Over leren luisteren naar je innerlijke gidsen, over hoe schoonheid je weet te beroeren, over de herwaardering van intuïtie en de vrijheid om te leren van je fouten. Over geloof in de ontwikkelingsmogelijkheden van je persoonlijkheid, over diepgewortelde empathie, over de stuwende kracht van emoties en het belang van de queeste. Een positief verhaal dat voor velen het boeiende, intense traject kan blootleggen dat ze al jaren bewandelen. Een boek dat pleit voor een eerherstel van de mens in al zijn menselijkheid.

En toch kende het een erg moeilijk ontstaansproces, bezaaid met vraagtekens. Hoe vertel ik over autonomie in een tijd dat individualisme als een gevaarlijke reflex wordt gezien? Over trial-and-error nu in de politieke retoriek zero tolerance en nulrisico over elkaar heen tuimelen? Hoe benoem ik vandaag non-conformisme als een voorwaarde om te kunnen groeien? Waar ik in geloof, staat haaks op het systeem waarbinnen we dienen te functioneren. Zelfs in die mate dat ik vrees dat elk individueel groeiproces on hold wordt gezet. Wie ben ik om ten strijde te trekken voor het recht op zelfontplooiing? Persoonlijke groei lijkt wel een decadent verlangen dat het collectieve belang schaadt. Alles wordt opgeofferd voor de beheersbare status quo, desnoods op het laagste peil waarbij ons leven gereduceerd wordt tot biologisch overleven. Wij als soort, niet als individu. Of vergis ik me?

‘Twijfel en maatschappelijke obstakels verhinderden dat ik het boek schreef dat ik aan de openbaarheid verschuldigd ben.’

IRON MAIDEN

Ik weet niet hoe het jullie, van nature zoekende mensen, vergaan is de afgelopen twee jaar, maar ik kan me er toch wat bij voorstellen. Ikzelf heb moeten vechten om niet in lethargie te verzinken. Een boek schrijven, waarom zou ik? Dank aan de vele mensen die me erop wezen dat het lang aangekondigde *Crash baby crash* een noodzakelijk boek was, een boek dat ze nodig hadden om het hoofd boven water te houden. Maar alles wees erop dat de tijd er niet rijp voor was. Mijn innerlijke stem zei me voortdurend: ‘*Hold your horses.*’ Ik heb wellicht een oude ziel die nog met paard en kar door de tijd raast.

Maar mijn schrijfstem had gelijk. Dit boek paste niet in het verstikkende, officiële narratief waarbij we als individu van alle rechten

op zelfontplooiing werden ontdaan. Het narratief dat er bij het leeuwendeel in ging als zoete koek en waarmee ze gretig de leemte van de verdwenen religieuze dogma's invulden. Het was het herkauwen van één boodschap. Ik vond het pijnlijk om te zien, dat vrijwillig inleveren van het eigen denkvermogen. Ik weet niet welk effect dit op jullie had, maar alleen al de willekeur van al die richtlijnen maakte mij overstuur. Zelfs als kind had ik meer grip op mijn leven. Het effect van deze betutteling was niet min. Ik raakte mijn interesse in het leven kwijt, zo had ik er niets aan. Erger, het maakte me wanhopig als ik al die woevende, getraumatiseerde, bange mensen om me heen zag. De psychologische nevenschade van het COVID-19-verhaal is gigantisch. Op social media stond een leger minidictators op dat zich beroepend op de goede zaak rauwe agressie permitteerde. En de vraag is of dit nog verdwijnt, want het leger blijft zich op elke nieuwe prooi storten die publiekelijk aan de schandpaal wordt genageld. De sadistische gretigheid waarmee nog steeds doemscenario's worden voorgehouden, de vermanende vingers en de voortdurende stortvloed aan dreigementen inzake het niet naleven van het kluwen van morele richtlijnen, tekenen zich af als een bolwerk van tot boosheid gekristalliseerde angst.

Die boosheid schiet pijlen in alle richtingen, maar keert zich vooral tegen onszelf. Ons, mensen. We maken een zogenaamd politiek correct keurslijf voor onszelf waar de *iron maiden* bij verbleekt. De kerken zijn leeg, maar de boetedoening is nooit ver weg.

Boosheid is een slechte raadgever. Boosheid verhindert verbinding. Boosheid knaagt aan je denkvermogen. En boosheid, daar was ik nu net vanaf.

CURATELE

De lezers die ik voor ogen had, leken opeens onbereikbaar. Wie moest ik aanspreken? Buikgevoel, intuïtie en zelfs ons eigen analytisch inzicht waarover we echt beschikken, werden verbannen naar het rijk der fabelen. Intelligente mensen die gewend zijn om zelf

verantwoordelijkheid te dragen, werden overgeleverd aan anderen die zich beriepen op voortschrijdend inzicht. Dat heeft niets te maken met een autoriteitsprobleem, wel met argwaan tegenover het inbinden van mijn beproefde autonomie.

'Vraag: is het nu dan zo'n ideaal moment om met dit dwarse boek te komen?'

Laten we zeggen dat de voorbije ademruimte ons toch weer dichter bij onszelf heeft gebracht. Zijn we op het droge? Slaan we de voorbije jaren om als zwarte bladzijden in de geschiedenis en klaar? Nee, de malaise is groter dan de impact van een virus. Het is dringen in het rijtje van bijna Bijbelse plagen die ons te wachten staan: op geopolitiek vlak, economisch, sociaal, ecologisch. Onze bekende patronen kraken in hun voegen. Op zijn zachtst gezegd leven we in een wereld in verandering. Niets nieuws, hoogstens even heftig. Maar dat wil niet zeggen dat wij – uitgerekend te midden van de complexiteit die we onterecht chaos noemen – onszelf niet weer kunnen opbouwen. Al was het om die wereld in deconstructie beter te kunnen begrijpen en straks ons betere zelf te kunnen inzetten om mee te werken aan het herstel van de mensheid.

Mijn droefgeestigheid heeft plaatsgemaakt voor de opwinding die je voelt op een moment suprême. Ik wil graag geloven dat deze woelige tijden ons de kans bieden op een spirituele groeispruit. Dat de wrede mix van existentiële pijn en verlatenheid de ideale voedingsbodem vormt om je persoonlijkheid tot volle rijpheid te brengen.

We komen erdoor, telkens weer, telkens beter.

© 2022 Manteau / Standaard Uitgeverij nv,
Franklin Rooseveltplaats 12, B-2060 Antwerpen
en Chris Van Camp

www.standaarduitgeverij.be
info@standaarduitgeverij.be

Vertegenwoordiging in Nederland
New Book Collective, Utrecht
www.newbookcollective.com

COVERONTWERP: Herman Houbrechts
COVERFOTO: Roger Van Vooren
AUTEURSFOTO: Carmen De Vos
VORMGEVING BINNENWERK: Armée de Verre Bookdesign
ILLUSTRATIES: Serge Baeken

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Ondanks alle zorg die aan de samenstelling van de uitgave werd besteed, kan de redactie of de auteur noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in deze publicatie zou kunnen voorkomen.

ISBN 978 90 223 3786 8
NUR 770/740
D/2022/0034/349